

KALAKASVATAJA, tase 4

kutseõpe

Juhend ettevõttepoolsele praktikajuhendajale

Mõistete selgitused

Õpiväljundid on õppimise tulemusel omandatavad elukestva õppe võtmepädevused ning eri- ja kutsealased teadmised, oskused ja hoiakud või nende kogumid, mille saavutatust on võimalik hinnata. Õpiväljundid on kirjeldatud kooli **õppekavas** mooduli läbimiseks vajaliku läveni tasemel.

Kutseõppe õppekavad koosnevad **moodulitest**. **Moodul** on **õppekava** terviklik sisuühik, mis koondab kompetentsusnõuetega vastavuses olevad õpiväljundid.

Õppekava määrab kindlaks kutse-, eri- ja ametialase õppe eesmärgid ja ülesanded, saavutatavad õpiväljundid ja seosed Eesti kvalifikatsiooniraamistikuga, õpingute alustamise ja lõpetamise nõuded, **õppekava** moodulid ning nende mahu koos õpiväljundite ja hindamiskriteeriumitega, valikmoodulite valiku võimalused ja tingimused ning spetsialiseerumisvõimalused.

EKAP (Eesti kutsehariduse arvestuspunkt) - üks arvestuspunkt vastab 26 tunnile õpilase tööle teadmiste ja oskuste omandamisel.

Kalakasvataja õppekava

Järvamaa Kutsehariduskeskuse **KALAKASVATAJA**, tase 4 kutseõppe õppekava maht on **60 EKAP-it**, st **1560 tundi**, õppekava läbitakse **1 õppeaastaga**.

Ettevõttepraktika maht õppekavas on **18 EKAP-it**, st **468 tundi**.

Kalakasvataja õppekava põhiõpingute moodulid

- Veeorganismide bioloogia ja sissejuhatatus vesiviljelusse 2 EKAP (52 tundi)
- Kalade kasvukeskkond ja hoid 7,5 EKAP (195 tundi)
- Kalade söötmine 6,5 EKAP (169 tundi)
- Kalade paljundamine 7 EKAP (182 tundi)
- Kalade tervishoid 3 EKAP (78 tundi)
- Eluskala käitlemine ja kalade esmane töötlemine 9,5 EKAP (247 tundi)
- Tehnoloogiliste seadmete kasutamine ja hooldamine 8 EKAP (208 tundi)
- Õpitee ja töö muutuv keskkonnas 5 EKAP (130 tundi)
- Praktika 18 EKAP (468 tundi)

Kalakasvataja õppekava valikõpingute moodulid

Õpilane on kohustatud valima 11,5 EKAP valikaineid:

- Vähkide kasvatamine 1,5 EKAP
- Siseveekogude majandamine 1,5 EKAP
- Bioenergeetika alused 1,5 EKAP
- Akvaristika ja ilukalade pidamine 1,5 EKAP
- Tööohutus, turvaline töökeskkond ja esmaabi 3 EKAP
- Raamatupidamine 1,5 EKAP
- Materjalid kalakasvatuses 3 EKAP
- Majandusõpetus 1,5 EKAP
- Erialane võõrkeel 3 EKAP
- Suhtlemise alused 1 EKAP

Õpilasel on võimalik valida valikmooduleid teistest õppekavadest või teisest koolist moodulite raames, mis toetavad eriala õpinguid

Mis on praktika

Praktika on:

(a) õppekava raames

(b) töökeskkonnas

(c) juhendaja juhendamisel

(d) kindlate õpieesmärkidega tehtav töö

Praktika eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija rakendab omandatud teadmisi ja oskusi reaalses töökeskkonnas, omandab uusi oskusi, õpib lahendama olukordi konkreetsetes töösituatsioonides;

tutvub ettevõttega, selle traditsioonidega ja õpib tegutsema meeskonna liikmena;

omandab hoiaku ja motivatsiooni tööeluks või jätkuvaks õppeks omandatud erialal.

Kuidas ettevõtte saab aidata praktikandil õpiväljundeid saavutada:

- Võimaldab praktikandil praktika ajal täita praktika mooduli õpiväljundite saavutamiseks vajalikke tööülesandeid (vt. õpiväljundid järgmistel slaididel)
- Juhendab praktikanti tööülesannete täitmisel nii, et ta saavutaks õpiväljundid
- Praktikajuhendaja annab praktika lõppedes praktikandile hinnangu õpiväljundite saavutamise ning kokkuvõtva hinnangu praktika sooritamise eest (õpilase individuaalne praktikakava/hinnanguleht asub [kooli kodulehel](#))

Moodul - praktika

Õpiväljundid:

Õppija:

- Planeerib praktikajuhendi alusel isiklikke praktika eesmärke
- Kontrollib ja dokumenteerib veekeskonna parameetreid kasutades õiget mõõteriista või metoodikat. Hoiab optimaalset veekeskonda, lähtudes kasvatavast kalast. Hooldab kalakasvatuse seadmeid ja rajatisi, lähtudes kasutus- ja hooldusjuhendist.
- Korraldab kalade söötmist kalkuleerides söödanorme vastavalt tootja juhisteile. Söödab kalu jälgides kala käitumist toitumisel. Analüüsib oma töö tulemusi mõõtes söödajõudlust.
- Tunneb erinevaid paljundamismeetodeid selgitades liigiti erimeetodi sobivust. Inkubeerib marja jälgides marja arengut ja veekeskonda. Jälgib haudemaja bioturvalisuse nõudeid, käitudes lähtuvalt ja põhjendades vajadusi. Asustab noorkala ning jälgib ja tagab kala elujõulisuse.

Milles seisneb juhendamine?

Juhendaja kõige olulisem ülesanne on praktikandi erialaste teadmiste-oskuste täiendamine, mida toetab juhendajapoolne suhtlemine, innustamine, toetus õppeprotsessis ja probleemide lahendamine töösituatsioonis. Samuti on oluline praktikandi sotsiaalne areng ja isiksuse kujunemine.

Juhendaja ülesanded on:

- Ettevõtte sisekorra tutvustamine
- Koostööpõhimõtete selgitamine
- Tegevuse sisuline analüüs
- Eneseanalüüsi toetamine
- Tagasiside andmine

Juhendades püüdke (1):

- lähtuda konkreetsest inimesest - vanus, eelnev kogemus, isikuomadused jne;
- suunata praktikanti mõtestama oma tegevusi;
- suunata praktikanti oma töötulemusi analüüsima lähtuvalt õppekava õpiväljunditest (välja toodud praktikapäevikus);
- julgustada praktikanti küsima küsimusi;
- anda praktikandile vahetut tagasisidet nii õnnestumiste kui ebaõnnestumiste kohta;

Juhendades püüdke (2):

- varieerida praktikandi tööülesandeid nii, et tal oleks võimalik saada kogemusi erinevatest töödest (kalade kasvukeskkonna hoid, söötmine, paljundamine, eluskala käitlemine ja esmatöötlemine, jne.);
- jääda igas olukorras toetavaks ja sõbralikuks;
- suunata praktikandi ajakasutust;
- suurendada teadlikkust ohutu töökeskkonna korraldamisest;

Juhendades püüdke (3):

- kujundada praktikandi sotsiaalseid oskusi;
- tutvustada ettevõttes kehtivaid reegleid.

Probleemide ilmnemisel pöörduge koolipoolse juhendaja poole -

Veiko Vaahasalu, telefon – 5088 985, veiko.vaahasalu@jkhk.ee

Praktikadokumendid

Praktikadokumendid on:

- Praktikaleping
- Õpilase individuaalne praktikakava/ hinnanguleht
- Praktikapäevik
- Praktikaaruanne

Õpilase praktikapäevik-aruanne asub [kooli kodulehel](#)

Juhendaja roll praktikadokumentide täitmisel

- Nõustab praktikanti praktikapäeviku täitmisel (kuidas hinnata tööülesande sooritamist lähtuvalt õpiväljunditest – õppija enesehinnangu lahtris).
- Annab hinnangu praktikandi õppeprotsessile kinnitades allkirjaga praktikandi poolt praktikapäevikusse kantud tööülesannete sooritamise ja eneseanalüüsi.
- Praktika lõppedes annab üldhinnangu praktikale.
- Praktika lõppedes annab hinnangu õpiväljundite ja võtmepädevuste saavutamisele praktikandi poolt (õpilase individuaalse praktikakava/hinnangulehe praktikajuhendaja hinnangu veerus). Vt. JKHK õppekorralduseeskirja lisa 5 [“Üldised hindamise põhimõtted ja kriteeriumid”](#)

Praktikandi roll praktikadokumentide täitmisel

- Täidab praktikapäevikut, kirjeldades igapäevaselt täidetud tööülesandeid ning analüüsidest õpikogemust lähtuvalt õpiväljunditest.
- Praktika lõppedes hindab õpiväljundite saavutamist õpilase individuaalse praktikakava/hinnangulehe õppija enesehinnangu veerus.
- Praktika lõppedes täidab praktikaaruande
- Praktika lõppedes esitab koolile täidetud praktikapäevik-aruande, arvestades kooli [kirjalike tööde vormistamise juhendit](#).

Materjalid tutvumiseks

Pealkirjadele vajutades saate failid endale alla laadida

[Juhendamine ja juhendaja rollid](#) (koostanud Veiko Belials, Luua Metsanduskool)

[Juhendamistsükkel](#) (koostanud Veiko Belials, Luua Metsanduskool)

[Järvamaa Kutsehariduskeskuse õppekorralduseeskiri](#)